

„Zamknięte / Otwarte”

Raport z konsultacji przestrzeni po byłych kortach tenisowych

Warszawa, luty 2016

Raport jest częścią projektu „Mieszkańcy w (o)środku kultury” realizowanego w ramach programu Obywatele dla Demokracji, finansowanego z Funduszy EOG.

Spis treści

1. Idea projektu „Mieszkańcy w (o)środku kultury” – **slajd 3**
 2. Etapy realizacji projektu „Mieszkańcy w (o)środku kultury” – **slajd 4**
 3. Czemu boisko? – **slajd 5**
 4. Po co konsultacje? – **slajd 6**
 5. Przebieg konsultacji – **slajd 7**
 - Diagnoza wśród mieszkańców - krok po kroku – **slajd 9**
 - Najważniejsze wnioski z diagnozy – **slajd 10**
 - Projektowanie rozwiązań - warunki brzegowe – **slajd 11**
 - Projektowanie rozwiązań - krok po kroku – **slajd 12**
 - Najważniejsze wnioski z projektowania i testowania rozwiązań – **slajd 19**
 6. Podsumowanie konsultacji – **slajd 20**
 7. Zespół – **slajd 23**
-

Konsultacje boiska były elementem projektu „Mieszkańcy w (o)środku kultury”

„Mieszkańcy w (o)środku kultury” – idea

- Stworzenie mechanizmu **włączania mieszkańców dzielnicy we współtworzenie BOK** oraz wzmocnienie poczucia współodpowiedzialności za sposób jego funkcjonowania.
- Sprzyjanie temu, by osoby i instytucje działające na Białoleńce mogły lepiej się poznać, znaleźć płaszczyznę wymiany myśli i **podejmować wspólne działania na rzecz mieszkańców**.
- Stworzenie **Forum Ośrodka Kultury** – ciała doradczego BOK, reprezentującego różne grupy społeczne i łączącego instytucję z potrzebami lokalnego środowiska. Forum ma za zadanie dbać o to, by BOK był instytucją otwartą na głos i potrzeby mieszkańców.

Konsultacje boiska były elementem projektu „Mieszkańcy w (o)środku kultury”

Działania przygotowawcze

- spotkania z przedstawicielami wspólnot, organizacjami i innymi podmiotami działającymi na terenie dzielnicy
- **akcja plenerowa** - oznaczanie przez mieszkańców ważnych dla nich miejsc w dzielnicy

Diagnoza potrzeb i oceny BOK przez jego użytkowników

- warsztaty
- spotkania animacyjne
- ankieta on-line

Stworzenie tzw. Forum Ośrodka Kultury – ciała doradczego BOK, reprezentującego różne grupy społeczne i łączącego instytucję z potrzebami lokalnego środowiska

Konsultacje dotyczące zagospodarowania przestrzeni po byłych kortach tenisowych znajdujących się w sąsiedztwie BOK; działanie przeprowadzone wspólnie z członkami Forum Ośrodka Kultury

Czemu boisko?

To przestrzeń bezpośrednio sąsiadująca z Białoleńskim Ośrodkiem Kultury:

Ze względu na podmokłe grunty i brak środków finansowych na generalny remont, teren po byłych kortach tenisowych od wielu lat jest nieużywany (ogrodzony siatką i zamknięty dla mieszkańców).

Rok temu boisko zostało przekazane Urzędowi Dzielnicy i w 2015 r. udostępnione BOK-owi na działania animacyjne.

Projekt „Mieszkańcy w (o)środku kultury” stworzył możliwości, by poznać opinie mieszkańców na temat tej przestrzeni i wykorzystać je do stworzenia miejsca wychodzącego naprzeciw potrzebom lokalnej społeczności.

Po co konsultacje?

- Symbolicznie **otwarcie instytucji** na głos mieszkańców (zaprojektowanie zamkniętej dotąd przestrzeni boiska w oparciu o potrzeby lokalnej społeczności).
 - **Stworzenie** przy Białołęckim Ośrodku Kultury **nowego miejsca dla mieszkańców**, które odpowiadałoby na zgłoszone przez nich potrzeby.
 - **Nauczenie** członków Forum Ośrodka Kultury konkretnych i prostych do powtórzenia **metod zasięgania opinii** wśród mieszkańców Tarchomina.
 - **Potrzeba wzmocnienia poczucia współodpowiedzialności** za sposób funkcjonowania BOK wśród mieszkańców i członków Forum.
-

Przebieg konsultacji

Konsultacje terenu po byłym boisku

Krok po kroku

Konsultacje trwały od XII 2015 do II 2016 roku.

Podzielone były na dwie części:

(1) Diagnoza wśród mieszkańców, podczas której zbierane były opinie na temat:

- sposobu spędzania czasu w okolicy,
- pomysłów na rozwiązania i funkcje, które mogłyby pełnić nowo otwarta przestrzeń.

(2) Projektowanie rozwiązań

metodą *design thinking**, podczas którego odbywały się:

- warsztaty z przedstawicielami Forum,
- konsultowanie z mieszkańcami powstałych pomysłów na rozwiązania na boisku.

(1) Diagnoza wśród mieszkańców Krok po kroku

Metody, które wykorzystywano do pytania mieszkańców o zdanie, zostały **wypracowane wspólnie** przez pracowników Stoczni, BOK i członków Forum Ośrodka Kultury.

Dzięki temu powstały:

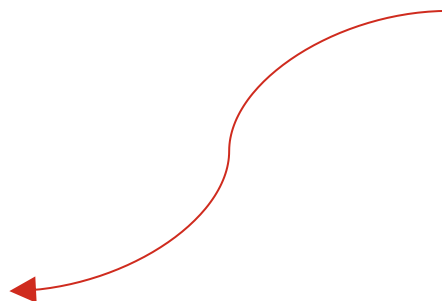
Ankieta

(on-line oraz papierowa)

Pudełka

na papierowe ankiety,
wypełniane samodzielnie

Przy ich pomocy **członkowie Forum Ośrodka Kultury zbierali** wśród mieszkańców Białoleki **opinie na temat nowych sposobów wykorzystania** przestrzeni po byłych kortach tenisowych.

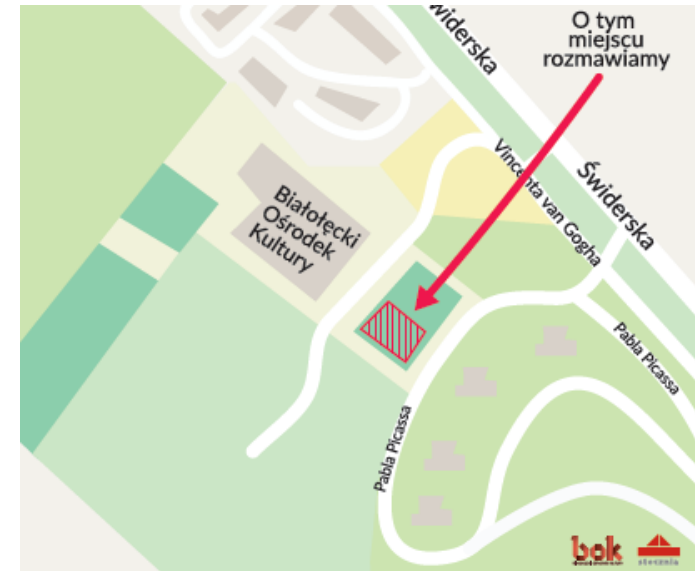
Tablica

na pomysły, przyczepiona do
ogrodzenia boiska

Zbrano **111** opinii.

(1) Diagnoza wśród mieszkańców **Najważniejsze wnioski**

1. **Boisko** jest przestrzenią ważną szczególnie dla osób mieszkających w jego najbliższej okolicy i to oni mają najwięcej pomysłów na otwarcie jej dla lokalnej społeczności i ponowne wykorzystanie.
2. W większości (ok. 64%) wypełniający ankietę chcieliby, aby boisko zachowało swoją dawną funkcję, czyli było **obiektom o charakterze sportowym** (ale nie tylko jako boisko do tenisa, siatkówki czy koszykówki, ale także z torem dla rowerzystów, ścianką wspinaczkową czy mini-siłownią).
3. Wśród pomysłów na nowe funkcje boiska wymieniany był też **aspekt rozrywkowy i rekreacyjny** (ok. 13% odpowiedzi), czyli np. leżaki, stoły do gry, kawiarnia na świeżym powietrzu czy park rekreacyjny.
4. Ok. 10% ankietowanych wyobrażało sobie tę przestrzeń jako miejsce **o charakterze kulturalnym** - mówiło np. o scenie plenerowej.
5. Ankietę wypełniło **111 osób**, z tego **2/3** stanowiły kobiety, a **2/5** mieszkańcy najbliższej okolicy.

(2) Projektowanie rozwiązań na postawie wyników diagnozy - warunki brzegowe

Na podstawie opinii zebranych w trakcie diagnozy, członkowie Forum Ośrodka Kultury przystąpili do projektowania rozwiązań, wiedząc, że:

1. Ze względu na status tej przestrzeni (teren należący do dzielnicy, wypożyczany BOK na działania animacyjne), w najbliższym czasie nie będzie możliwe wykonanie żadnych działań zmieniających na stałe wygląd tego miejsca, np. zdemontowanie ogrodzenia.
1. Z uwagi na punkt pierwszy oraz brak środków finansowych nie będzie też można w najbliższym czasie naprawić zniszczonej przez wodę nawierzchni, co z kolei uniemożliwi wykorzystanie tej przestrzeni do celów sportowych (np. gra w siatkówkę, koszykówkę).

Z powyższych powodów **nie można było wyjść w pełni naprzeciw** wyrażonym w diagnozie **oczekiwaniom** mieszkańców dotyczącym przywrócenia temu miejscu **funkcji sportowej**.

(2) Projektowanie rozwiązań na podstawie wyników diagnozy - Krok po kroku

Ten etap, poprowadził metodą *design thinking* zespół Engage Warsaw:

Warsztaty z członkami Forum:

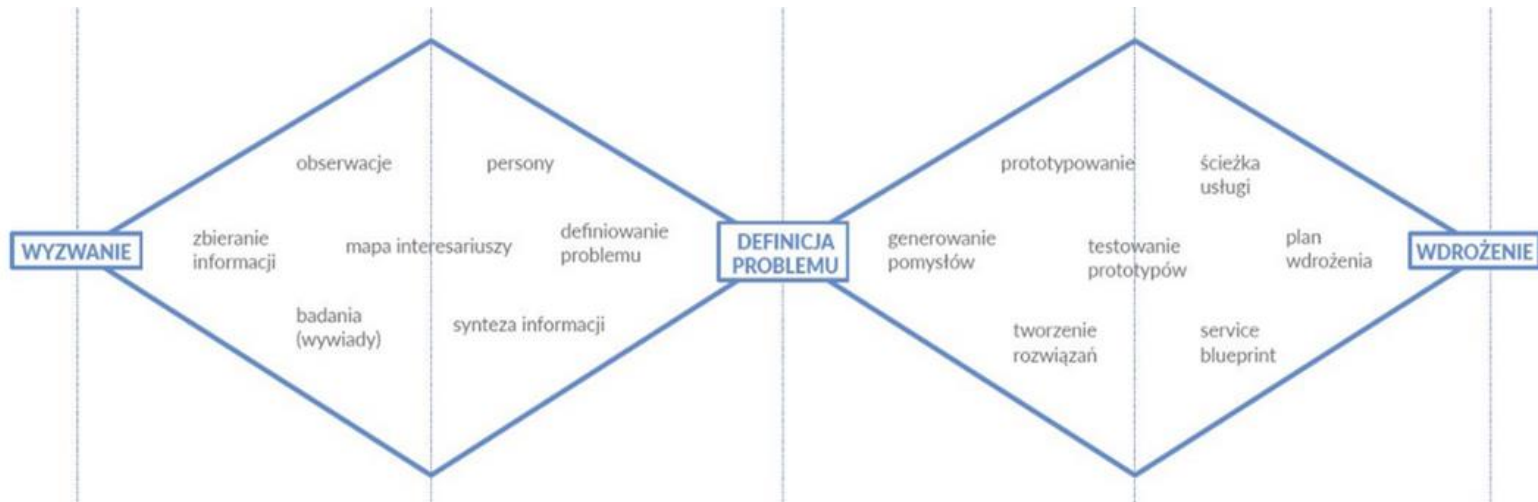
- (1) Określenie, jakie osoby (tzw. osoby), potencjalnie mogą najczęściej korzystać z przestrzeni boiska.
- (2) Stworzenie pierwszych prototypów rozwiązań dla tych grup osób.

Konsultacje z mieszkańcami:

- Rozmowa z mieszkańcami nt. sześciu pomysłów wypracowanych podczas warsztatów (tzw. testowanie prototypów).

Zawężenie zakresu propozycji:

- Na podstawie wyników konsultacji z mieszkańcami **zawężenie** sześciu propozycji do jednej.

* Schemat wykorzystywany przez organizację Engage Warsaw, która w ramach projektu prowadziła etap projektowania rozwiązań.

- **Określenie, jakie osoby** (tzw. osoby), potencjalnie mogą najczęściej korzystać z przestrzeni boiska.

- Podczas warsztatów określone zostały cztery grupy, o których potrzeby szczególnie warto zadbać, projektując rozwiązania na boisku:

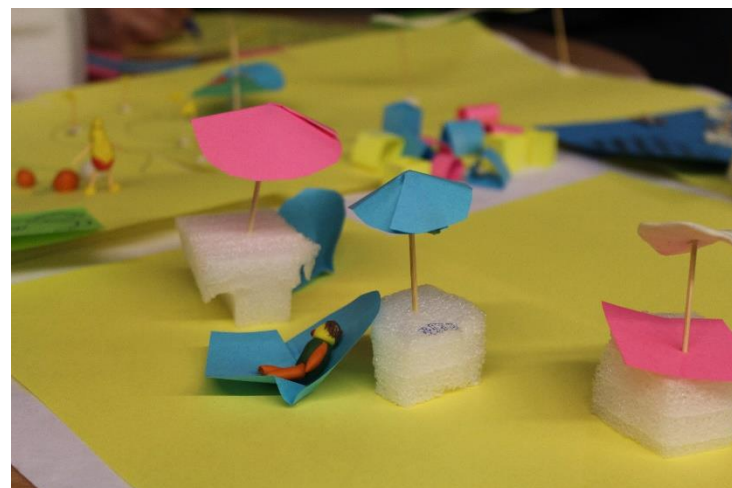
- seniorzy,
- rodzice z małymi dziećmi,
- młodzież gimnazjalna,
- studenci.

[illegible]

Warsztaty z członkami Forum:

Stworzenie **pierwszych prototypów** rozwiązań dla sześciu koncepcji, odpowiadających na potrzeby wcześniej wypracowanych grup mieszkańców:

- „**Scena na boisku**” (scena plenerowa ze wstępnie wypracowanymi pomysłami na repertuar)
- „**Czytelnia społeczna**” (regał na książki i czasopisma, przynoszone przez mieszkańców oraz leżaki i stoliki)
- „**Gry i zabawy miejskie**” (stanowiska do gier podwórkowych i stoliki do gier, regały, pufy i leżaki oraz same gry, przynoszone też przez mieszkańców)
- „**Turnieje rodzinne**” (miejsce na rozgrywanie rodzinnych turniejów w różne podwórkowe gry oraz stworzenie tablicy na wyniki)
- „**Zajęcia dla dzieci i dorosłych**” (program zajęć jednocześnie – dla rodziców i ich dzieci)
- „**Chillout na boisku**” (leżaki, pufy, drobne stanowiska do gier)

- Na podstawie przygotowanych przez członków Forum prototypów, zespół Engage Warsaw przygotował tekturowe makiety wszystkich sześciu rozwiązań. W trakcie rozmów z mieszkańcami można w nich było łatwo wprowadzać i testować zgłaszane pomysły.

Konsultacje z mieszkańcami:

- **Rozmowa z mieszkańcami** na temat sześciu pomysłów wypracowanych podczas warsztatów.

(2) Projektowanie i testowanie rozwiązań

Najważniejsze wnioski

1. Prototypy (w postaci kartonowych makiet) do testowania okazały się bardzo przydatnym narzędziem zachęcającym do rozmowy o sposobach zagospodarowania przestrzeni po byłym boisku, a sam pomysł otwarcia boiska dla mieszkańców Białoleki spodobał się wszystkim komentującym (choć często pytali oni o możliwość otwarcia go poprzez likwidację ogrodzenia, co obecnie nie może zostać zrealizowane).
 1. Scena na boisku z propozycjami programowymi była najczęściej wybierana przez “testujących”, niezależnie od wieku i płci. Pozostałe propozycje także cieszyły się dużym zainteresowaniem - strefa odpoczynku szczególnie wśród młodzieży, czy turnieje rodzinne wśród młodych rodziców z dziećmi.
 1. Zebrane opinie pozwoliły zawęzić propozycje do jednej całościowej koncepcji, tzn. **przenośnej sceny plenerowej, miejsca turniejów rodzinnych oraz przestrzeni do odpoczynku i grania w gry podwórkowe.**
-

Podsumowanie konsultacji

Podsumowanie konsultacji - Najważniejsze wnioski

1. Ostateczny kształt działań, które w wyniku konsultacji zostaną podjęte na boisku to suma pomysłów mieszkańców oraz ograniczeń formalnych (opisanych na slajdzie 11), finansowych (nieduża kwota z projektu na tymczasowe instalacje na boisku) i organizacyjnych (konieczność wpisania oferty dla boiska w letnią ofertę i strategię BOK).
 2. Mimo istniejących ograniczeń udało się przy użyciu metod partycypacyjnych stworzyć koncepcję nowego miejsca, które będzie służyć mieszkańcom Białoleki.
 3. Wprowadzona w życie została idea Forum Ośrodka Kultury jako łącznika między BOK a lokalną społecznością, a członkowie Forum zapoznali się z prostymi metodami prowadzenia badań.
 4. Ostateczna koncepcja wypracowana wspólnie przez członków Forum, pracowników BOK i przedstawicieli Engage Warsaw została uspoijniona z szerszą ofertą BOK i wpisana przez pracowników w jej ramy - ma stanowić element letniej oferty Ośrodka Kultury.
-

Przykładowa wizualizacja zmian na boisku, która powstała na bazie konsultacji z mieszkańcami (przygotowana przez cooperativa studio).

Autorki raportu:

Maria Nowak, Maria Perchuć-Żółtowska, Katarzyna Witkowska

Zespół zaangażowany w proces konsultacji:

Maria Nowak, Maria Perchuć-Żółtowska, Katarzyna Witkowska (Stocznia), Katarzyna Sztarbała (BOK), Agnieszka Sikorska, Michał Kwasiebski (Engage Warsaw, <http://engagewarsaw.pl/>), Cooperativa Studio, <http://cooperativastudio.com/>)

oraz

członkowie Forum Ośrodka Kultury

Zdjęcia:

członkowie zespołu oraz zdjęcia ze strony:

https://www.facebook.com/BialoleckiOsrodekKultury/photos_stream
